

הצל"שים עוברים במשפחה

עפר דרורי

offerd@gmail.com

שושלת הצל"שים: סקירתו של עופר דרורי על המקרים הנדירים בהם שני קרובי משפחה (אב ובן, אם ובת, בני דודים, אחים, גיסים) קיבלו צל"שים, עדכון ספטמבר 2016

"מעשה אבות סימן לבנים", פתגם זה מבוסס על בראשית רבה (מדרש אגדה לספר בראשית) מח': "אמר לו הקדוש ברוך הוא [לאברהם]: שב! אתה סימן לבניך!". כלומר, מה שקרה לאבות – יקרה גם לבנים, במשך כל הדורות הבאים. הבנים חוזרים ויחזרו על מעשי אבותיהם.

אף שמעשה אבות סימן לבנים, בכל הקשור לגבורה בשדה הקרב, מקרים אלה נדירים ביותר ככל שהדבר נוגע להענקת צל"שים ועיטורים. מתוך אוכלוסייה של כשש מאות אלף תושבים עם קום המדינה ועד היום כאשר אוכלוסיית ישראל עומדת על כשמונה מליון בני אדם היקף מקבלי הצל"שים והעיטורים הוא קטן ביותר וניתן להגיד שהוא אף מזערי. הסיכוי שבני משפחה אחת יקבלו צל"שים הוא קטן ונדיר ביותר מסיבות שונות: הסבירות הנמוכה שבני אותה משפחה לאורך דורות יהיו ביחידות לוחמות, עיתוי השרות הצבאי של בני המשפחה יהיה בתקופת מלחמות בהם מוענקים בדרך כלל צל"שים וגם שאירוע ההצטיינות שנעשה יוכר ע"י צה"ל ככזה הראוי לצל"ש. מכאן שמציאת קרובי משפחה בעלי צל"שים ועיטורים מעניינת ויכולה לספק מניעים למחקר בתחום החינוך, תורשה ועוד.

המקרים הידועים לי של שני צל"שים לבני משפחה אחת הם:

קשרי משפחה מסוג אב ובן או אם ובת:

1. עפר אבידב ושאל אבידב

עפר אבידב קיבל את עיטור המופת במלחמת ששת הימים ובנו שאל אבידב קיבל את צל"ש אלוף בשנת 1996.

עפר אבידב: ביום ה-5 ביוני 1967, באזור כפר שן, נפגע זחל"ם תחת אש אויב. סג"ם עופר אבידב פינה את הפצועים ודאג לחבישתם. הוא ארגן כוח מתוך שני גייסי סיור וצוות טנק שנפגע, טהר את הבתים בסביבה מאויב, דאג לפינוי הפצועים לתחנת האיסוף הגדודית וכך הציל את חייהם.

שאל אבידב: סרן אבידב שאל בהיותו מפקד פלוגת טנקים, פיקד על חיפוי חי"ר במבצע "חובק עולם" בגזרת ג'בל סוג'וד שנקלע לקרב קשה וארוך. במהלך הקרב הצטיין שאל בירי יעיל ומדויק לעבר האויב, תוך סיכון עצמי גבוה. גם לאחר שאזלה התחמושת והגיע טנק נוסף עבר שאל לפקד מתוך הטנק השני ולא הפסיק את הסיוע לכוח שהיה במצוקה. זמן קצר לאחר מכן התנדב סרן שאל לפקד על פלוגת טנקים בגזרת רכס עלי טהר. כוח טנקים וחי"ר נקלעו לקרב אל מול כוח אויב מהחיזבאלה הסתערו מספר פעמים והרגו ארבעה מחבלים. גם באירוע זה פעל סרן אבידב תוך גילוי מנהיגות כושר פיקוד וחתימה למגע. בשתי התקריות הללו ולאורך כל התעסוקה המבצעית הפגין סרן אבידב כושר מנהיגות ופיקוד, דבקות במטרה, יוזמה וסיכון אישי לנוכח פני אויב.

שאול אבידב

עפר אבידב

2. עמי מורג ועידן מורג

עמי מורג קיבל את עיטור המופת במלחמת יום הכיפורים בנו עידן מורג קיבל את עיטור המופת במלחמת לבנון השנייה.

עמי מורג: עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים שימש סא"ל עמי מורג כ-מג"ד טנקים שנלחם בסיני. ב-9 אוק' 1973 השתתף גדודו בקרבות הבלימה מול איסמעיליה, בקרב על "חמוטל". לאחר שהשמיד כ-16 טנקים ומאות אנשי-חי"ר - נפגעו כ-15 טנקים של הגדוד מטילי נ"ט ו"בזוקות", ורבים מהלוחמים נפצעו. טנק ה-מג"ד נפגע אף הוא, וכל אנשי-צוותו נפצעו. לאחר שקיבל אישור לסגת מ"חמוטל", נשאר סא"ל עמי מורג אחרון, לסריקת שטח. הוא עצמו פינה את אחרוני הפצועים תחת אש כבדה של האויב - של טילים, "בזוקות" וארטילריה - ואגב סיכון אישי רב. במשך כל ימי-הלחימה גילה אומץ-לב, קור-רוח, כושר-מנהיגות מעולה ודאגה רבה לפקודיו.

עידן מורג: בתאריך כ"ג בתמוז התשס"ו (19 ביולי 2006) שימש סרן עידן מורג, מפקד כוח מאולתר של שלושה טנקים, ככוח החילוץ של יחידת "מגלן" אשר ביצעה סריקות במרחב רכס שקד. משנתקל הכוח, פרץ סרן מורג לתוך שטח לבנון בשעות אור יום, כדי לחלץ את נפגעיו. בעת חציית שדה מוקשים עלה הטנק שלו על מוקש, פרס זחל, והטען נפצע. הוא העביר את הפיקוד על הטנק הפגוע למפקד אחר, רץ בשדה המוקשים ותפס פיקוד על טנק אחר, מסוג מרכבה סימן 4, שהיה זר לו. סרן מורג התקדם תחת אש נ"ט כבדה ואפקטיבית לעבר הכוח שנתקל. הוא הצליח לחבור לכוח ולחלץ לאחר שלושה פצועים והרוג. משחילץ סרן מורג את הנפגעים, מיהר לחזור למרחב הלחימה ולהשתלב בקרב. בהמשך הלחימה, במרחב שקד-עייתרון, סיכן עצמו סרן מורג ומשך אליו אש נ"ט על-מנת לחשוף את חוליות הנ"ט, ובכך תרם תרומה מובהקת לנטרול איום הנ"ט במרחב זה. הוא המשיך להוביל את התקדמות חטיבה 7 למרחב שקיף א-נימל כשהוא עוקף כוחות אחרים שלא הצליחו לפרוץ את הציר. סרן עידן מורג הראה במעשיו רוח לחימה, מנהיגות, אומץ לב ויוזמה.

עידן מורג

עמי מורג

3. שאול ורדי ורן ורדי

שאול ורדי קיבל את עיטור הגבורה במלחמת ששת הימים בנו רן ורדי קיבל את צל"ש האלוף בשנת 2002 במבצע חומת מגן.

שאול ורדי: ביום ה-9 ביוני 1967, בעת קרב ההבקעה ברמת הגולן, שירת סמל שאול ורדי כמפקד טנק בגדוד שריון. בלחימה על מערך סור-א-דיב נפצע בפניו ואיבד את כושר ראייתו, אך לא נטש את הטנק. כעבור זמן מה חזר אליו, חלקית, כושר הראייה והוא הצטרף להסתערות על קלעה. בשלבים האחרונים של הקרב נפגע הטנק שלו פעם נוספת, נדלק, והצוות נפצע. על אף היותו פצוע בעצמו, חילץ את צוותו והעבירו למחסה. לאחר מכן, טיהר בראש קבוצת טנקאים, שטנקיהם נפגעו, קבוצת בתים, שמתוכם לחמו חיילים סוריים ואירגן את אבטחת אזור הפעולה. הוא הועבר לבית החולים, רק לאחר שכוחות אחרים של החטיבה הגיעו אל היעד הכבוש.

רן ורדי: מפקד הפלוגה המסייעת בגדוד גרנית של חטיבת הנח"ל, סרן רן ורדי, קיבל את צל"ש האלוף פיקוד המרכז על לחימה רצופה ומתמשכת למרות פציעה בקרב גינין במסגרת מבצע חומת מגן.

שאול ורדי

4. **אהרון טובול ושי טובול**
אהרון טובול קיבל את צל"ש האלוף במלחמת לבנון ובנו שי טובול קיבל את צל"ש האלוף במבצע "צוק איתן".

אהרון טובול: סמל אהרון שימש כסמל מחלקה בגדוד הנדסה. בעת כיבוש כביש ביירות-בעבדה נפגעו טנקים בשיירה שבה נסע אהרון. למרות פציעתו הוא טיפל בפצועים אחרים ודאג לחילוצם. אהרון גילה אומץ לב ואחוות לוחמים.

שי טובול: בתאריך 27 ביולי 2014, נורה טיל נגד טנקים לעבר דחפור של גדוד ההנדסה הקרבית "להב". מפעילו נהרג ולוחם נוסף נפצע. סרן שי טובול, הגיע בראש כוח לוחם וכוח פינוי אל מקום ההיתקלות עם המחבלים. ביוזמתו החל בבידוד אזור הקרב וסיוע בפינוי נפגעי הקרב תחת אש. בנוסף, בתאריך 1 באוגוסט 2014 היה בין הראשונים שהגיעו לאירוע ההיתקלות של פלוגת הסיוע של חטיבת "גבעתי". סרן שי טובול החל לפעול באופן מידי לחשיפת פיר המנהרה ממנה הגיחו המחבלים תחת אש אויב ולעיתים ללא רכב משוריין נוסף.

שי טובול

אהרון טובול

5. דינה בן יהודה ואור בן יהודה

דינה בן יהודה קיבלה את צל"ש הרמטכ"ל במלחמת יום הכיפורים, בתה אורי קיבלה את צל"ש האלוף בספטמבר 2015.

דינה בן יהודה (זלץ): במלחמת יום הכיפורים שימשה סג"ם דינה זלץ בתפקיד קצינת ח"ן חטיבתית. עם פרוץ המלחמה, החלה ביזמתה לטפל בכל הקשור לנפגעים ולמשפחותיהם; ללא כל ניסיון מוקדם החלה סג"ם דינה זלץ להזרים מידע לחטיבה על הנעשה בעורף ועל מצב הפצועים, תוך שהיא מסייעת בכל דרך שהיא לפצועים ולמשפחותיהם. בגמר המלחמה המשיכה סג"ם דינה זלץ לטפל במסירות רבה במשפחות החללים של החטיבה ובפתרון בעיותיהם. במהלך עבודתה שברה סג"ם דינה זלץ את רגלה והחליכה נאסרה עליה למשך שבועיים. למרות זאת המשיכה סג"ם דינה זלץ לבצע את עבודתה. עם שחרורה התנדבה סג"ם דינה זלץ להמשיך שירות כדי שתוכל לסיים את עבודתה. במעשיה אלה גילתה סג"ם דינה זלץ יזמה, מסירות ויחס אנושי חם אשר תרמו רבות למשפחות השכולות ולפצועים.

אור בן יהודה: צל"ש מפקד פיקוד הדרום מוענק לסרן אור בן יהודה על שהראתה אומץ לב, דוגמא אישית, אחריות ורעות ביום רביעי, כ"ח בתשרי תשע"ה (22 באוקטובר 2014), הכריזה תצפית הנמצאת על הגבול הבינלאומי בין ישראל ובין מצרים על הפעלת נוהל שעניינו טיפול בגורמים חשודים המתקרבים לגדר הגבול. צוות לוחמים בפיקוד מפקדת מחלקה מגדוד קרקל נע במהירות על גבי שני כלי רכב ביטחון לאזור האירוע, אולם בטרם הגיעו הרכבים ליעדם התהפך אחד מהם וארבע לוחמים נפצעו. דקות ספורות לאחר מכן יצאו למקום רכב הפיקוד של מפקד הגדוד ורכב הפיקוד של מפקדת הפלוגה, סרן אור בן יהודה, למקום כדי להגיש עזרה לפצועים, בתוך כך, התקבל דיווח נוסף לפיו שלושה כלי רכב הנושאים כ-23 אנשים מצוידים בנשק ובאמצעים לחציית הגדר הגיעו אל הגדר מצידה המצרי. מפקדת הפלוגה, סרן אור בן יהודה, שהגיעה למקום התהפכות רכב מפקדת המחלקה, החליטה בקור רוח לפנות תחילה ולטפל בסכנה החדשה שהתעוררה - אפשרות לחדירה של מספר רב של מחבלים חמושים לשטח מדינת ישראל. כשהגיעה חבורת הפיקוד של מפקדת הפלוגה למקום, היא הורתה לנהגה לתפוס עמדה שולטת וירתה באוויר מנשקה האישי כדי לסכל את החדירה לשטח מדינת ישראל. לעבר החפ"ק נפתחה אש יעילה ממספר מוקדים מעברו המצרי של הגבול. סרן אור הורתה לחפ"ק שלה שכלל כוח קטן - נהג וקשר מ"פ, לתפוס עמדות יעילות ולהשיב אש לעבר מקורות הירי. לאחר מספר דקות של חילופי אש נפצע קשר המ"פ בידו. סרן אור פנתה לסייע לפצוע ובשעה שהיא ניסתה לטפל בו ולחלצו מהאש, נפצעה אף היא בזרועה. סרן אור זחלה אל רכב החפ"ק דיווחה על האירוע ובכך הפעילה את המערכת הגדודית, החטיבתית והאוגדתית. סרן אור בן יהודה שבה אל הפצוע ולעמדת הירי, המשיכה לנהל אש לעבר הירורים, הרגה שניים מהם, פצעה נוספים והמתינה עד הגעת רכב הפינוי. סרן אור סירבה לקבל טיפול רפואי והורתה לטפל קודם בקשרה. רק לאחר שהגיעה למקום מפקד הגדוד ותפס פיקוד על האירוע, התפנתה סרן אור ובכוחות עצמה לעבר רכב הפינוי בסיוע כוחות נוספים הושבה אש לעבר החמושים ובסיום האירוע נמנו שישה מחבלים הרוגים ועוד עשרה פצועים. סרן אור בן יהודה הראתה במעשיה, על אף פציעתה בקרב, אחווה ומסירות לפקודיה, דוגמא אישית וקור רוח, עוצמה נפשית ונכונות לבצע את תפקידיה ואף מעבר לכך.

אור בן יהודה

דינה בן יהודה

קשרי משפחה מסוג אחים:

1. אביגדור קהלני ועמנואל קהלני ז"ל

אביגדור קהלני זכה בעיטור המופת במלחמת ששת הימים ובעיטור הגבורה במלחמת יום הכיפורים, אחיו עמנואל קהלני ז"ל זכה בעיטור המופת במלחמת יום הכיפורים.

אביגדור קהלני במלחמת ששת הימים: ביום ה-5 ביוני 1967, פקד סגן אביגדור קהלני על פלוגת טנקים. במהלך הלחימה על מערכי חן-יוניס, רפיח, שיך זווד ואל ג'ירדי הסתער בראש פלוגתו. כאשר נפגע הטנק שלו בפגיעה ישירה, החליף טנק והמשיך בלחימה. בהמשך הקרב על מערך אל ג'ירדי נפגע ונפצע אנושות.

אביגדור קהלני במלחמת יום הכיפורים: סא"ל אביגדור קהלני פיקד על גדוד-טנקים בקרבות מלחמת יום הכיפורים ברמת-הגולן. במשך 4 ימי-הבלימה, עד 9 אוקי' 1973, פעל בגזרת קונטרה והר חרמונית. ב-9 אוקי' 1973 גדל מספר המפקדים והטנקים שנפגעו ברמת-הגולן, וחלק מהעמדות נכבשו על-ידי האויב הסורי, שהגיע למרחק של עשרות מטרים בלבד מכוחותינו. סא"ל אביגדור קהלני נשלח מאזור אחר של הגזרה עם קומץ טנקים, להחליף יחידה אשר נלחמה כל הלילה ונאלצה למלא תחמושת ולהתארגן מחדש. הוא מונה למפקד הגזרה, והוטל עליו לפקד על שארית הטנקים שנותרו באזור. סא"ל קהלני נע בראש הכוח, כשהוא נתקל ב-4 טנקים סוריים, ממרחק של כמה עשרות מטרים, והשמידם. אז ארגן את כל הטנקים שנשארו בגזרה ואשר היו שייכים ליחידות שונות וזאת תוך לחץ רצוף והתקדמות כוח סורי בעדיפות מכרעת. סא"ל קהלני, בכוש מנהיגותו ואישיותו, נתן דוגמה אישית לחייליו, שהיו על סף שבירה. הוא הסתער ראשון, עם עוד אחד מהמפקדים הכפופים לו, על האויב הסורי. הכוח כולו נע אחריהם והצליח לכבוש מחדש את העמדות הסוריות השולטות, שהיו עמדות-מפתח לגזרה כולה. לאחר כיבושן של עמדות הירי מחדש - הושמד הכוח הסורי, שמנה עשרות טנקים, וההתקפה האחרונה על רמת הגולן נשברה. במעשיו אלה מנע את פריצת החזית בגזרה הצפונית של רמת-הגולן. סא"ל קהלני גילה מנהיגות מופלאה וגבורה אישית בקרב קשה ומסובך, אשר תוצאותיו שינו את פני המערכה ברמת-הגולן.

עמנואל קהלני ז"ל: ביום 9 באוקטובר 1973 תקף הגדוד שסמל עמנואל קהלני ז"ל נמנה עמו את היעד "חמוטל", בגזרה המרכזית שבחזית סיני. במהלך הקרב נפגע מפקד הטנק שסמל עמנואל קהלני ז"ל היה בו טען-קשר, וסמל עמנואל קהלני ז"ל נטל לידי את הפיקוד על הטנק. בנהלו קרב מטווח קצר הצליח להשמיד עוד 3 טנקי אויב, כשהוא ממלא כמה תפקידים במקביל: הוא טען את התותח ואף טיווח אותו לעבר האויב. בפגיעה השנייה שספג הטנק נפגע ונהרג. במעשיו אלה גילה אומץ-לב, קור-רוח, כושר-מנהיגות ודבקות במשימה למופת.

עמנואל קהלני

אביגדור קהלני

2. שמואל גונן גורודיש ויואל גונן גורודיש

שמואל גונן גורודיש זכה בעיטור העוז במבצע קדש ואחיו יואל גונן גורודיש זכה בעיטור המופת במלחמת ששת הימים.

שמואל גורודיש : בעת הקרב ליד אבו-עגילה, נפצע סרן שמואל גורודיש בידו פצע קשה. למרות פצעו, שלפי דברי הרופא גרם לו סבל רב, המשיך לפקד ועשה מספר ניסיונות לחלץ טנק שנשאר בשטח. לעת ערב, בשכוך-הקרב, נכנסה פלוגתו להגנה ולמרות זאת לא נאות לעזבה. סרן שמואל גורודיש החליט להישאר עם פלוגתו גם לאחר שהרופא אמר לו שעלולים להיגרם לו סיבוכים בהמשך הזמן. כך המשיך סרן שמואל גורודיש לנוע עם פלוגתו ונכנס למחרת לקרב נוסף. רק לאחר 24 שעות פונה לבית חולים, שהה בו מספר שעות וחזר שוב לפלוגתו.

יואל גונן : במלחמת ששת הימים לחם רס"ן יואל גונן כקצין אג"ם של חטיבת שריון. בתוקף תפקידו פקד רס"ן יואל גונן על המפקדה העיקרית, אותה הפעיל במספר מקרים ככוח משוריין, לצורך השמדת אויב, כמפורט להלן: - א. טיהר והשמיד מערך נ"ט לפני מערך שיד זוויד. ב. לאחר הפריצה דרך מערך שיד זוויד, ארגן את המפקדה במקום, שהותקפה משך הלילה ע"י כוחות אויב ובפעולה נמרצת השמיד כוחות אלה. ג. בעת המעבר במערך ביר חמה נתקל באש, הסתער בראש חלק מן המפקדה והשמיד כוח אויב.

יואל גונן

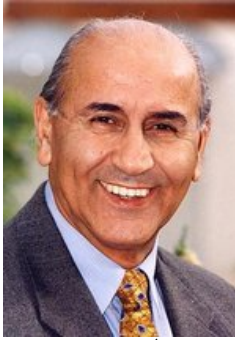
שמואל גורודיש

3. נחמיה כהן ואליעזר (צ'יטה) כהן

נחמיה כהן זכה בארבע צלי"שים ובעיטור המופת בתקופה שבין מבצע קדש למלחמת ששת הימים. אליעזר (צ'יטה) כהן זכה בעיטור המופת באותה תקופה.

נחמיה כהן : נחמיה כהן ז"ל ביצע מספר פעמים משימות מיוחדות בתנאים קשים, אשר תרמו להגברת הביטחון בהיותו בסיירת מטכ"ל.

אליעזר (צ'יטה) כהן : על חלקו בהנחתת כוחות סיירת מטכ"ל בשנת 1965 במצרים.

אליעזר כהן

נחמיה כהן

4. גדעון שקדי ובוני שקדי

גדעון שקדי קיבל את עיטור המופת בשנת 1968 אחיו בוני שקדי קיבל את עיטור העוז במלחמת יום הכיפורים.

גדעון שקדי: בליל ה-25-26 בפברואר 1969, בבקעת הירדן ע"י גשר עבדאללה היה סמל גדעון שקדי מפקד משמר צה"ל שנתקל באויב. במטחי האש הראשונים נפצע סמל גדעון שקדי בידו, בגופו וברגליו ויחד עמו נפגעו עוד 2 מאנשיו. תחת אש האויב, ובעוד מוצבי אויב נוספים מצטרפים אל האש, לא איבד סמל גדעון שקדי, אף לרגע אחד, את השליטה על אנשיו. למרות שהיה פצוע ירה בנשקו ובנשק שלקח מפקודיו והפעיל את פקודיו כדי לחפות על חבישת הנפגעים. סמל גדעון שקדי שמר על קור רוחו ווידא את פינוי כל אנשיו מהשטח, לפני שהוא עצמו הועבר לטיפול רפואי.

בוני שקדי: במהלך קרבות מלחמת יום הכיפורים חדר סרן בוני שקדי לנמל פורט-סעיד, המוגן היטב על-ידי האויב. למרות סיורי השומרים ועל-אף פצצות-העומק שהוטלו למים, הצליח סרן בוני שקדי למלא את משימתו, הוא פגע בכלי שיט של האויב. הוא ביצע משימתו למרות קשיים רבים נוספים, בהם נתקל. במעשהו זה גילה אומץ-לב רב, קור-רוח ודבקות במשימה.

גדעון שקדי

5. נועם דביר ז"ל ועירא דביר

נועם דביר ז"ל קיבל את צל"ש הרמטכ"ל במלחמת יום הכיפורים, אחיו עירא דביר קיבל את צל"ש המח"ט במלחמת יום הכיפורים.

נועם דביר: ביום 6 באוקטובר 1973 שימש סרן נועם דביר ז"ל כמפקד פלוגת טנקים שלחמה באזור קנטרה. בקרב זה נפגעו מרבית הטנקים של פלוגתו. סרן נועם דביר ז"ל המשיך להילחם עם הטנקים שנותרו וכן עסק בחילוץ לוחמים וטנקים שנותרו בשטח, עד אשר נפגעו כל הטנקים של הפלוגה. ב-7 באוקטובר 1973 ארגן סרן נועם דביר ז"ל, יחד עם סגנו סגן יובל נריה, טנק שאויש על-ידי שניהם ועל-ידי עוד שני מפקדי-מחלקות מפלוגתם. במשך היום התחלף לסירוגין סרן נועם דביר ז"ל עם סגנו בפקוד על הטנק. בליל 7-8 באוקטובר 1973 הצטרף לצוות קצין המבצעים של הגדוד. ב-8 באוקטובר 1973, סמוך לשעת הצהריים, עבר סגן מפקד הפלוגה לטנק אחר. הטנק

שכונה "טנק הקצינים" השתתף בקרבות יום ה-8 באוקטובר 1973 באזור גשר פירדון. בהמשך השתתף בהתקפות על "מכשיר" ועל "חמוטל", תוך כדי הלחימה נפגע הטנק וכל אנשי הצוות נהרגו. במעשיו אלה גילה סרן נועם דביר ז"ל דבקות במשימה, רצון ללחימה ואומץ-לב.

עירא דביר : צוער עירא דביר קיבל צל"ש מח"ט על פעילותו בעת ניסיון החילוץ של לוחמי מעוז מפרקת שהתקיים במלחמת יום הכיפורים. צוער עירא דביר היה בצוות טנק שהורכב מצוערי ומדריכי קורס קצינים. יחד אתו בצוות הטנק היו מיכל גולדמן, מיכאל ורדי ודוד חודק.

עירא דביר (2014)

נועם דביר

6. **יעקב חי ויוסף חי ז"ל**

יעקב חי קיבל את עיטור המופת במלחמת ששת הימים ואחיו יוסף חי ז"ל קיבל את צל"ש הרמטכ"ל במלחמת יום הכיפורים.

יעקב חי : ביום ה-6 ביוני 1967, בירושלים, בעת הפריצה לשיח-ג'ראח, השתתף רב"ט יעקב חי בחיסול חולית מקלע ועזר בפינוי פצועים אל תחנת האיסוף הגדודית. צלף, שירה לעבר תחנת האיסוף, נפגע על ידי פעולתו הזריזה. הוא נפצע ברגלו ע"י הצלף.

יוסף חי ז"ל : במלחמת יום הכפורים פיקד סרן יוסף חי ז"ל על נגמ"ש בקרבות בחזית סיני. ביום 18 באוקטובר 1973 נתקל כוח שלנו במארב מצרי במחנות אבו סולטן. פלוגתו של סרן יוסף חי ז"ל הסתערה על מוצב מצרי שממנו נורתה אש ובמהלך ההסתערות נפגעו שני נגמ"שים. סרן יוסף חי ז"ל קפץ מה-נגמ"ש, הסתער על עמדת המקלע במוצב ושיתק את המוצב ברימונים. לאחר מכן שב אל ה-נגמ"ש וחילה במקלע על פינוי פצועים מ-נגמ"ש בוער. סרן יוסף חי ז"ל אסף רימונים מהפצועים שפוגו, הסתער על עמדה נוספת ושיתק גם אותה. תוך כדי לחימתו נפגע ונפל. במעשיו אלה גילה סרן יוסף חי ז"ל אומץ לב, תושייה, קור רוח ודבקות במשימה.

יוסף חי

7. **רם אלון וניצן אלון**

רם אלון קיבל צל"ש רמטכ"ל וצל"ש מח"ט במלחמת לבנון, אחיו ניצן אלון קיבל צל"ש אלוף בתקופת האינתיפאדה.

רם אלון: במלחמת "שלוש הגלילות" שימש סג"ם רם אלון כנהג טנק מ"פ. בליל ה-9 ביוני 1982, בקרב על עין-א-תינה, דרומית לאגם קרעון, נפגע הטנק מאש טנקים והחל לבעור. סג"ם רם אלון הצליח להיחלץ מתא הנהג, עלה על צריח הטנק וניסה לחלץ את אנשי הצוות שנפגעו, כל זאת תחת אש מקלעים שנורתה לעבר הטנק. משלא הצליח בכוחות עצמו לחלץ את אנשי הצוות שנפגעו, רץ, תחת אש מקלעים ורימון שהושלך לעברו, לטנק סמוך של כוחותינו ועלה עליו, כדי להזעיק עזרה לחילוץ אנשי צוותו שנפגעו. במעשיו אלה גילה אומץ-לב, קור-רוח ותושייה.

רם אלון: צוות טנק זה היה צוות מוביל בקרבות ג'זין ועין-א-תינה. צוות זה השמיד תוך כדי הסתערות טנקים סוריים, בכך תרם תרומה מכרעת בהשגת יעדי הגדוד והחטיבה. הצוות פעל במיומנות ומקצועיות רבה. בקרב עין-א-תינה נפגע הטנק, סרן אבי גבעתי ז"ל, סג"ם אמרי בנימיני ז"ל וסג"ם דרור שש ז"ל - נפלו. בהתנהגותם ובמעשיהם אלה גילו סרן אבי גבעתי, סג"ם רם אלון, סג"ם אמרי בנימיני וסג"ם דרור שש אומץ לב, מיומנות ומסירות רבה.

ניצן אלון: סרן ניצן אלון פיקד על הצוות במבצע. סרן אלון הוכיח יכולת מעולה כלוחם וכמפקד. כח. סרן ניצן אלון ביצע המשימה בשלמותה, בקור רוח, במקצועיות ובשליטה מעולה.

ניצן אלון

רם אלון

קשרי משפחה מסוג דודים

1. ישראל שינדלר ואברהם שניר שינדלר

ישראל שינדלר בעל עיטור העוז ממלחמת ששת הימים ואחיינו אברהם שניר שינדלר ז"ל שקיבל את צל"ש הרמטכ"ל במלחמת יום הכיפורים

ישראל שינדלר: ביום ה-6 ביוני 1967, ליד חומת ירושלים, נפגעו רבים מאנשי הכוח מאש חזקה. רב"ט ישראל שינדלר השתייך לכוח, שיצא לחלץ פצועים. הוא פינה פצוע אחד תחת אש, חזר לשטח שהיה נתון לאש ומצא פצוע אחר שבגדיו בערו. הוא כיבה את האש בידיו ונכווה. תוך כדי טיפול נפגע הפצוע מכדור ונהרג. רב"ט ישראל שינדלר קפץ מהכביש לעומק 7 מטר, נקע את רגלו, אך הגיע בכוחות עצמו לנקודת פינוי נפגעים. ישראל שינדלר נהרג במלחמת יום הכיפורים.

אברהם שניר שינדלר: סגן אברהם שניר ז"ל שימש קצין-סיוע ארטילרי בגדוד-טנקים, שהשתתף בקרבות הבלימה ברמת-הגולן ובפריצה לתוך שטח סוריה. משך כל הלחימה היה בטנקים הראשונים של הגדוד וגילה אומץ-לב ותושייה. במסירות רבה ניסה לארגן סוללות ארטילריה לגדוד, והיה קופץ מהטנק תחת אש ארטילרית כבדה כדי למדוד אזימות מדויק למטרות בשטח. סגן אברהם שניר ז"ל נהרג בקרב על מזרעת בית-ג'אן. במעשיו אלה גילה סגן אברהם שניר ז"ל אומץ-לב, קור-רוח ומסירות. אברהם שניר שינדלר נהרג במלחמת יום הכיפורים.

אברהם שניר שינדלר

ישראל שינדלר

2. יהודה דובדבני ומשה תמיר

יהודה דובדבני בעל עיטור המופת ממלחמת יום הכיפורים ואחיינו משה תמיר בעל צל"ש אלוף בתקופת האינתיפאדה.

יהודה דובדבני: במלחמת יום הכיפורים השתתף רס"ן יהודה דובדבני בקרבות "החוזה הסיניתי". הוא קיבל פיקוד על פלוגה שמפקדה נהרג ושאר הקצינים נפגעו. מצב הפלוגה היה קשה, היו נפגעים רבים בשטח שהיה נתון לאש האויב מטווחים קצרים. רס"ן יהודה דובדבני החל מארגן את חילוץ הפלוגה, תוך שהוא מפנה בעצמו נפגעים ועוסק בניהול האש. הוא נשאר אחרון בשטח לוודא כי כל הנפגעים פונו. במעשיו אלה הוכיח רס"ן יהודה דובדבני אומץ-לב, קור-רוח ודבקות במשימה למופת.

משה (צ'יקו) תמיר: בתקופת פיקודו על יחידת "אגוז" (1998) יזם הוביל ופיקד על מספר רב של מבצעים שבוצעו באזור הביטחון ומחוצה לו. בפיקוד על היחידה גילה רמה מקצועית, מבצעית נורמטיבית הראויים לציון. סא"ל תמיר משה השתתף אישית במרבית הפעילות במהלכה פגעה היחידה והרגה חיילי אויב וזאת מבלי שהיו הרוגים לכוחותינו.

משה (צ'יקו) תמיר

יהודה דובדבני

3. רפאל ישעיה וגדעון ישעיה

סרן רפאל ישעיה בעל עיטור המופת ממלחמת ששת הימים ואחיינו סג"ם גדעון ישעיה בעל צל"ש האלוף מ 1982.

רפאל ישעיה: בימים שבין ה-5 ל-7 ביוני 1967, ב-ירושלים, שימש סרן רפאל ישעיה מ"פ טנקים. הוא פרץ דרך שדה מוקשים לבית-ספר לשוטרים, והשתתף בלחימה וכיבוש השטח הבנוי עד שער שכם. במשך הקרבות שימש דוגמא אישית למפקדי הטנקים וחיילי פלוגתו בהפעילו את טנק ה-מ"פ בעמדות קדומניות ובגוף גלוי מעל דופן הטנק תחת אש אויב. כאשר נפגע הטנק שלו מאש אויב, נפגעה מערכת הקשר, ובכדי לפקד על הטנקים, התרוצץ בין הטנקים תחת אש והפגזה, והמשיך לפקד, לכוון את הטנקים ולהיות בקשר עם כח חי"ר. בליל ה-7 ביוני 1967, נפצע סרן רפאל ישעיה מרסיסים בצווארו ובעינו, הטנק שלו התהפך והצוות נפצע אך נחלץ וחזר ל-חפ"ק החטיבה. הוא פונה לבית חולים וכעבור שעותיים חזר והמשיך לפקד על פלוגתו עד גמר כיבוש רמת הגולן. על מעשה זה הוענק לו: עיטור המופת ניסן תשל"ג אפריל 1973, דוד אלעזר, רב אלוף, ראש המטה הכללי.

גדעון ישעיה: סג"ם גדעון ישעיה שימש כמפקד מחלקה בבאלי"ש. ב-14 בדצמבר 1982, בבסיס בניצנים פיקח על אימון זריקת רימון שביצעו הטירונים תחת פיקודו. כשאחד הטירונים שמט רימון חי בקרבת מקום, הוא הצליח לזנק עליו, הצמידו לפינת העמדה, וגונן עליו בגופו. במהלך פעולתו נפצע קל. על גילוי קור רוח, תושייה, הקרבה והתנהגות למופת, הוענק לישעיה צל"ש אלוף מטעם מפקד גיסות השריון. משה בר כוכבא, אלוף מפקד גייסות שריון יולי 1983

גדעון ישעיה

רפאל ישעיה

4. דב כהן וצביקה טסלר

דב כהן קיבל את צל"ש הרמטכ"ל בשנת 1961, דודו צביקה טסלר קיבל את צל"ש הרמטכ"ל במלחמת לבנון השנייה.

אזרח דב כהן: ביום 1 נוב' 1961, בשעות אחר הצהריים, בשעת בצוע חריש (באדמות תל-קציר) נפתחה אש סורית לעברו ולעבר חברו בחרשם בשטח. למרות האש היעילה שנמשכה לסירוגין קרוב לשעתיים וחצי, המשיכו החורשים בעבודתם עד שסיימו את חריש כל החלקה.

צביקה טסלר: בתאריך כ"ד בתמוז תשס"ו (20 ביולי 2006) פינה מסוק "ינשוף" לוחם פצוע קשה שנפגע בפעילות בכפר עיתא א-שעב. הפינוי בוצע משטח האויב ותחת איום ממשי, באור ראשון, ללא תכנון מוקדם, ובתנאי חוסר ודאות המאפיינים את שדה הקרב. על הפינוי חיפו באש שני מסוקי "צפע" בפיקודו של אל"ם טסלר, שהוביל את מסוק ה"ינשוף" לשטח לבנון ולאזור הפינוי. אל"ם טסלר התעקש לבצע את המשימה למרות התנאים הסביבתיים שהלכו והחמירו. בשל ראות לקויה טסו המסוקים צפונה לכפר בתוך שטח לבנון, ורק משהצליחו להנמיך מתחת לעננים חזרו המסוקים והגביהו לטוס מעל לעננים. בשל חומרת פציעתו של הלוחם וחרף הסיכון הרב שבו המסוקים לכיוון היעד כשהם מנמיכים שוב בקרבתו. משטח הנחיתה היה מוגבל ביותר והפינוי בוצע בריחוף נמוך כל זמן העלאת הפצוע למסוק. בכל אותה העת חיפה מסוקו של אל"ם טסלר באש על פעילות הפינוי תוך כדי ריחוף בגובה נמוך, כשהוא חשוף לאש האויב שנורתה מטווחים קרובים. החיפוי התבצע תוך נטילת סיכון של ממש ותרם תרומה מהותית להצלחת הפינוי בהיטס ולהצלת חייל הלוחם. אלוף-משנה צבי טסלר הראה במעשיו רוח לחימה, נחישות, מקצועיות, יוזמה, קור-רוח ואומץ לב תחת אש.

צביקה טסלר

דב כהן

קשרי משפחה מסוג גיסים

1. משה פלסר ודוד שפירא

סמל משה פלסר הוא גיסו של רס"ן דוד שפירא, שניהם קיבלו צל"ש אלוף, שניהם על פגיעה במחבלים בעת שהיו בחופשה, שניהם ע"י מפקד פיקוד צפון ומשך הזמן בין הענקת שני הצל"שים פחות מחודשיים.

משה פלסר: בתאריך כ"א בסיוון תשס"ח (02.07.2008), החייל משה פלסר בהיותו בחופשת רגילה, כשהיה לבוש בבגדים אזרחיים, הבחין לפתע בטרקטור המבצע פיגוע דריסה ברח' יפו בירושלים. החייל, בהיותו רכוב על אופניו, ואחר כך בריצה, התקרב ככל שניתן לעבר הטרקטור המפגע. בשלב בו נהג הטרקטור התעלף, נתקע הטרקטור במעקה בטון ונעצר. מאבטח שהיה במקום מטפס על הטרקטור עם אקדח שלוף, סמל פלסר מטפס אחריו. המאבטח נכנס לתוך תא הנהג של הטרקטור, רכון לכיוון המחבל עם אקדח ולא יורה. בשלב זה, מגיע שוטר נוסף ומטפס על הטרקטור. נהג הטרקטור מתעורר מעלפנו וממשיך בנסיעה. סמל פלסר והשוטר נופלים אחורה מהטרקטור, מתעשתים ועולים שוב. הטרקטור ממשיך בנסיעתו ודורס אזרח נוסף. החייל שולף את אקדחו של המאבטח ומעל ראשו יורה במחבל 4 יריות בראשו ובכך מסיים את האירוע.

דוד שפירא: בראש חודש אדר ב תשס"ח (6 במרץ 2008), שמע רס"ן שפירא פיצוצים ויריות קרובים מאוד מרחוב הסמוך לביתו. לרגע חשב שמדובר באירועי פורים, אולם עם התגברות הזעקות הקשות מהרחוב הבין שמדובר באירוע פח"ע. רס"ן שפירא הרכיב את נשקו ורץ לכיוון האירוע. בכניסה לבניין ישיבת "מרכז הרב" עצרו אותו השוטרים, ואמרו לו כי מדובר באירוע קשה, והפצירו בו להמתין לכוחות המיוחדים שהוזעקו למקום. על אף זאת, וחרף אי הודאות באשר למספר המחבלים החמושים המעורבים והאמל"ח שהם עלולים לשאת עימם החליט רס"ן שפירא להיכנס לבניין. הוא רץ לעבר הספרייה, מקום הישמע הירי, משהגיע לדלת הכניסה הציץ פנימה, זיהה את המחבל חמוש ועומד בצד לדלת, ירה אינסטינקטיבית בעמידה במחבל וירי נוסף לנטרול. בתוך זמן קצר הרג רס"ן שפירא את המחבל החמוש היחידי ששהה בבניין.

דוד שפירא

משה פלסר

קשרי משפחה של סב ונכד

1. קיים מקרה אחד בו סב קיבל צל"ש וגם נכדו.

סיכום

עד כה איתרתי קשרי משפחה בין מקבלי צל"שים ועיטורים עפ"י הפירוט: חמישה זוגות של הורים וילדים שזכו לעיטורים וצל"שים, שבעה זוגות אחים, ארבעה זוגות של דודים, זוג אחד של גיסים ומקרה אחד של סב ונכד.

היקף קרובי המשפחה שקבלו צל"שים ועיטורים עדיין קטן כדי שניתן יהיה להסיק דבר משמעותי ממנו אף שדי ברור שיש השפעה משפחתית בוודאי במקרה של הורים ובנים והן של אחים. מרכיב החינוך

והדוגמא האישית מהווה ללא ספק גורם המעצים את האפשרות למעשי הצטיינות של בני המשפחה עד כדי קבלת עיטור או צל"ש.

אשמח לקבל מידע על קשרים נוספים שבוודאי קיימים אבל לא מוכרים לי. נא לפנות בדוא"ל
gvuratem@gmail.com